

NATUURHISTORISCH MAANDBLAD

Orgaan van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg.

Hoofredactie : G. H. Waage, Prof. Pieter Willemsstraat 41, Maastricht, Telefoon 2077. Mederedacteuren : Jos. Cremers, Looiersgracht 5, Maastricht, Tel. 208. Dr. H. Schmitz S. J., Ignatius College, Valkenburg (L.), Telef. 35. R. Geurts, Echt. Penningmeester : ir. P. Marres, Villa „Rozenhof“, St. Pieter-Maastricht, Postgiro 125366 ten name v.h. Nat. hist. Gen., Maastricht. Drukkerij v.h. Cl. Goffin, Nieuwstr. 9, Tel. 45.

Verschijnt Vrijdags voor de Maand. Vergad. van het Natuurhistorisch Genootschap (op den eersten Woensdag der maand) en wordt aan alle Leden van het **Natuurhistorisch Genootschap in Limburg** gratis en franco toegezonden. Prijs voor niet-leden f 6.00 per jaar, afzonderlijke nummers voor niet-leden 50 cent, voor leden 30 cent. Jaarl. contributie der leden f 3.50. Auteursrecht voorbehouden.

INHOUD : Contributie 1935. — Aankondiging Maandelijksche Vergadering op 9 Januari 1935. — Nieuwe leden. — Verslag van de Maandelijksche Vergadering op Woensdag 12 Dec. 11. — **Walther Horn**. Ueber die Gattungen Megacephala und Apteroessa (Cicind. : Col.). — **Robert Leruth**. Explorations biologiques des cavernes de la Belgique et du Limbourg hollandais, XVIIIe contribution. Crustacés aquatiques. — G. H. Waage. Boekbespreking.

CONTRIBUTIE 1935.

Ter vermindering van onnodige kosten verzoekt de Penningmeester den leden dringend de contributie voor het verenigingsjaar 1935, ten bedrage van f 3.50, op het nummer 125366 van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg te Maastricht bij den Postchèque en Girodienst te doen overschrijven of te doen storten voor 1 Februari 1935.

Na 1 Februari e.k. zullen de niet betaalde contributies per postkwitantie worden geïnd met bijrekening van f 0.30 voor de daarvoor noodige onkosten.

**De Maandelijksche vergadering wordt
in het Museum gehouden op
9 Januari 1935
en niet op 2 Januari**

NIEUWE LEDEN.

P. Marres, med. stud., Sarphatieweg 123, Amsterdam ; H. Ubaghs, H. d. Sch., Mechelen-Wittem ; Dr. R. G. Koopmans, Akerstraat 52, Hoensbroek.

VERSLAG VAN DE MAANDELIJSCHES VERGADERING OP WOENSDAG 12 DEC. 1934.

Aanwezig : de dames A. Kemp-Dassen, B. Vankan, B. v. Itallie en de heeren : Jos. Cremers, Fr. v. Rummelen, P. Marres, Br. Bernardus, M. Kemp,

J. Beckers, D. v. Schaik, Edm. Nyst, H. Jongen, M. Mommsers, K. Stevens, P. Bouchoms, J. Visser, J. Rijk, Br. Christophorus, J. Maessen, Aug. Kengen, G. Caselli, H. Schmitz S.J. en G. Waage.

Na opening van de vergadering toont de Voorzitter een collectie micro's, gedetermineerd en aangevuld door Graaf Bentinck en een collectie hymenoptera, gedetermineerd door den heer Koornneef. De laatste collectie bevat een aantal soorten, nieuw voor de Nederlandsche fauna.

De heer v. Schaik toont een foto van de handteekening van Hoffmann, door hem gevonden in één der gangen in den St. Pietersberg. Bij deze handteekening staat de datum 25—8—1771. Zooals de aanwezigen weten, verzamelde Hoffmann fossielen uit 't Maastrichter krijt en was oorspronkelijk de eigenaar van den schedel van de *Mosasaurus*, in 1770 in den St. Pietersberg gevonden.

Pater Schmitz S. J. toont een aantal inlandsche Tabaniden, die de collectie vliegen van 't Museum zullen verrijken. Hierbij is o.a. de grootste van onze inlandsche diptera, *Tabanus sudeticus*. Verschillende andere soorten komen volgens de Nieuwe Naamlijst d. Ned. Diptera maar zelden voor en zijn dan juist in Limburg gevangen. Lang niet alle in Ned. voorkomende soorten zijn in ons Museum aanwezig.

De heer Beckers doet de volgende mededeeling.

U ziet hier een woekering op een wilg, gevonden te Beek en mij ter hand gesteld door den heer Cobben. Deze woekering doet eenigszins vreemd aan en maakt den indruk van een bloesem of een reuzenkatje te zijn. Ik heb een exemplaar aan den heer De Wever gestuurd, die mij het volgende meedeelde. Deze woekeringen zijn nog niet voldoende onderzocht. Ons weten dienaangaande is dan ook nog zeer beperkt. De woekeringen op blaadjes of takjes worden veroorzaakt door Phytophthera. Die uit takjes zijn het minst bekend.

Het meest komen zij voor op *Salix alba* en bastaarden, op Saalwilgen enz. minder. Hier zijn het meestal gallen en katjes en knoppen. Zij komen vrij veel voor, het eene jaar meer dan het andere.

In Epen bij de Volmolen (in de buurt van de Vernelshoeve) zouden er voorkomen, die wel een halve meter lang zijn. Toen ik er verleden week was, heb ik nog eens uitgekeken, maar ik zag er niets van. Misschien dat de boom gesnoeid was.

De heer **Marres** toont een langwerpige radijs van $3\frac{1}{2}$ kg, de heer **Jongen** vertakte rogge-aren (twee- en viertakkig). De vertakte aren zijn bij grassen met aarvormige bloeiwijze altijd zeldzamer tot zeer zeldzaam. Men noemt die afwijkingen *forma remosa*, of, *dichotoma*, *trichotoma*, *quartochoma* etc.; alleen voorloopig „forma”, omdat van geen nog experimenteel is uitgemaakt, in hoeverre 't kenteeken erfelijk is.

De heer **Waage** deelt 't volgende mede. Nog dit jaar deed P. Schmitz een mededeeling over de toename van de wolhandkrab in N. Duitschland. Gebrek aan natuurlijke vijanden in dit gebied zal wel een der oorzaken zijn van de snelle uitbreiding. Volgens de „Ornithologische Monatsberichte” (nr 6, jrg. 42) heeft men dezen zomer in de omgeving van Hamburg waargenomen, dat

een ooievaarspaar de jongen o.a. ook wolhandkrabben voederde.

De Voorzitter deelt mede, dat hij door vriendelijke bemiddeling van Pater Schmitz S.J., in 't bezit is gekomen van een 1000-tal zwammen, alle in Z. Limburg verzameld door Pater Rick S.J., benevens een collectie korstmossen. De collectie zwammen is geheel gedetermineerd en vormt een mooie aanwinst voor 't Museum.

De heer **Schoonhrood** kreeg van den Plantenziektenkundigen Dienst antwoord op zijn vraag, hoe 't, op een vorige vergadering gedemonstreerde seringmotje, *Gracilaria syringella*, bestreden kan worden. De bestrijding is lastig. Bespuiting met nicotine 1:500 gaf in 1930 in enkele gevallen goede, maar soms ook zeer onvoldoende resultaten.

De heer **Beckers** deelt nog 't volgende mede. De heer F. Eussen deed de volgende waarneming. Hij zag een soort wesp, iets kleiner dan de gewone wesp, die bezig was, een kleine groene rups zorgvuldig weg te stoppen in een nauw gaatje in een steen van den muur van zijn huis. Zeker heeft hij een graafwesp bij zijn arbeid betrappt.

Niets meer aan de orde zijnde, sloot de Voorzitter de vergadering.

Ueber die Gattungen *Megacephala* und *Apteroessa* (Cicind.: Col.)

von **WALTHER HORN**, Berlin-Dahlem,
(mit 3 Textfiguren).

I. *Megacephala*.

1. *Megacephala murichsona elongata* m. (nov. subsp.).

Differt a forma prioritatis et subsp. *corpulenta* m. antico pronoti sulco transversali lateraliter minus profundo aut vix distincto. Elytris nitidioribus et multo magis elongatis; elytrorum sculptura sensim in quarta parte postica evanescente (interdum etiam subtilissime fere usque ad marginem posticum ducta); superficie saturate olivaceo-viridi (vide infra!), sed parte suturali ab humeris usque paullulum pone medium late nigro-colorata. — Differt a forma prioritatis praeterea statura majore; pronoto paullo latiore discoidaliterque planiore, pronoti lateribus minus rotundatis et paullo minus declivibus. — Differt a subsp. *corpulenta* m. praeterea pronoti disco saepe paullo planiore. — Long. 18—21 mm (sine labro).

10 ♀♀, 18 ♂♂, an den sumpfigen Ufern des Violet-Sees (der ein Teil des Way-Sees ist) nachts bei Licht von Mr. P. J. Darlington auf der Harvard-Expedition gefunden. Das historische Material befindet sich im Mus. Comp. Zool. (Cambridge, U.S.A., in der Sammlung des Autors und im W. Austral. Mus.

Kopf und Pronotum sind bald mehr grünlich, bald mehr (besonders auf der Scheibe) kupfrig gefärbt. Vereinzelt zeigen die Seitenteile der Flügeldecken einen leicht bläulichen, bzw. die Schei-

benteile einen leicht kupfrigen Ton; im allgemeinen ist aber gerade die olivgrüne Oberseite der Flügeldecken mit dem schwärzlichen Nahtstreifen, welcher von der Schulter bis etwas hinter der Mitte verläuft, recht auffallend. Die langen glänzenden Flügeldecken sind bemerkenswert. Die bei der Prioritätsform (an Grobheit nach hinten wie gewöhnlich stark abnehmende) etwa in der Mitte der Flügeldecken erlöschende Skulptur verschwindet bei der neuen Rasse erst im letzten Viertel, vereinzelt sogar erst dicht vor der Spitze. Die Spitze des Penis ist bei der Prioritätsform etwas schlanker gebogen als bei den 2 Rassen. Siehe fig. 1—3!

2. *Megacephala Bocandei postampliata* m. habe ich in der Tijdschrift v. Ent. 1932, LXXV, Suppl., p. 21—27, noch als selbständige Rasse anerkannt, da mir damals nur ein Exemplar (♀) aus Jamestown bekannt war, welches sich durch verschiedene Kennzeichen von der Prioritätsform zu unterscheiden schien. Seitdem habe ich 3 weitere, zweifelsohne dazugehörige Exemplare durch Le Moults erhalten: 1 ♀ von Kerouane (Französisch-Guinea 1932) und 1 ♂♀ von Dimbokro (Elfenbein-Küste 1932), welche beweisen, dass es sich nur um ein Synonym zur Prioritäts-Form *M. Bocandei* Guér. handelt.

3. *Megacephala (Tetracha) discrete-sculpta* m. ist keine eigene Art, sondern als Rasse zu *T. Lacordairei* Gory zu stellen.